

НЕЩАСНІ ВИПАДКИ З ПІДРЯДНИКАМИ

Практичні аспекти

Експертус
ОХОРОНА ПРАЦІ

Альона Шинкаренко

експерт з розслідувань нещасних випадків,

директор центру охорони праці

«ФАКТ-ЕКСПЕРТ»

+380976924112

Типові помилки при роботі з підрядниками, що призводять до НВ

Тема нещасних випадків з підрядниками - це "сіра зона" безпеки праці, де перетинаються юридичні тонкощі, фінансові ризики та, на жаль, людські трагедії. Це випадок коли відповідальність намагаються перекласти одне на одного, як розпечену картоплю.

Для Замовника це:

Репутаційні ризики: Навіть якщо юридично винен підрядник, у новинах напишуть: "На заводі компанії X стався обвал" .
Бренду завдано шкоди.

Зупинка бізнес-процесів: Слідчі дії, опечатування територій та перевірки Держпраці можуть паралізувати роботу на тижні. ·

Солідарна відповідальність: Суди все частіше стають на бік потерпілого, змушуючи замовника платити компенсації, якщо він не забезпечив належний контроль за допуском підрядника.

Для Підрядника:

Для Підрядника: ·Банкрутство: Одна велика виплата родині загиблого або величезний штраф можуть знищити малий або середній бізнес.

Кримінальна відповідальність: Директор або виконроб підрядника — перші кандидати на лаву підсудних за порушення правил техніки безпеки. ·

Втрата майбутніх контрактів: Чорні списки замовників працюють ефективно. Один нещасний випадок — і тендери для вас закриті.

Маємо дві проблеми:

1. ДОПУСК ПІДРЯДНИКА ДО РОБОТИ І ЙОГО КОНТРОЛЬ
2. РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ І
ВСТАНОВЛЕННЯ ВИНУВАТИХ

ДОПУСК ПІДРЯДНИКА І КОНТРОЛЬ

- Це та проблема, яка призводить до травмувань.
- Зазвичай спрацьовує принцип – є договір підяду, підрядник несе повну відповідальність за себе, виконує роботи на своїй страх і ризик (аналогічно ЦПХ)
- Насправді це пастка, оскільки будь який пункт договору що суперечить законодавству не є чинним. А законодавство передбачає, що замовник має організовувати і контролювати будь які роботи на своїй території.

Перший дотик до підрядника:

- Відбувається зазвичай на етапі формування тендорних вимог.

Вже на цьому етапі варто передбачити необхідні вимоги до персоналу, який будуть залучати на об'єкт замовника, наявність Дозволів і т.д.

Прописати в проекті договору відповідальність за дотримання правил і процедур під час виконання робіт на ваших об'єктах та перебуванні на вашій території.

Встановити правила взаємодії з працівниками замовника та інших підрядників під час виконання робіт

Допуск підрядника до робіт без помилок:

- Вступний інструктаж (не формальний, не довгий але по суті).
- Допуск до роботи по наряду-допуску (акту-допуску за наявності підстав) – надважлива процедура, яку часто порушують і це стає причинами дуже серйозних травм. Наряд допуск не видається не виходячи з кабінету.
- Потрібно вийти на об'єкт, перевірити його стан, провести інструктаж виконавцю робіт.
- А далі – контролювати дотримання підрядником вимог безпеки.
- Якщо підрядників декілька – потрібно обов'язково координувати їх дії
- **ЦЕ ЄДИНИЙ НАДПРОСТИЙ РЕЦЕПТ ЗВЕДЕННЯ ТРАВМАТИЗМУ СЕРЕД ПІДРЯДНИКІВ ДО МІНІМУМУ. (ЗАБУДЬТЕ ПРО НУЛЬ)**

Наведу три реальних випадка зі смертельним наслідком внаслідок порушення цих не складних трьох пунктів

1. Бригада мала виконувати ремонт оглядової площадки.

Допускач від замовника забув, що там аварійна ділянка.
Виписав наряд-допуск без виходу на об'єкт.

Підрядник теж не перевірів об'єкт перед допуском працівників.

Результат - смертельна травма

2. Бригада мала виконувати ремонт даху.

Замовник не надав достовірних даних про стан перекриття.

Підрядник не перевіряв об'єкт перед допуском працівників.

Результат - плита перекриття впала разом з двома працівниками - **смертельна і тяжка травма**

3. На нульовій відмітці працювала одна бригада.
На даху інша.
Краном подавали матеріали... Зачепили швелер,
який полетів донизу.

Людина загинула від удару в голову

Причина – неузгодженість дій підрядників і
відсутність контролю з боку замовника

ПІДРЯДНИК — ЦЕ НАЙБІЛЬШИЙ РИЗИК В СИСТЕМІ

ПІДРЯДНИК — ЦЕ НЕ "ЧУЖІ ЛЮДИ" .
ЦЕ ВАШ РИЗИК У ВАШІЙ СИСТЕМІ.

КОЛИ ВІДПОВІДАЛЬНІ ВСІ — НЕ ВІДПОВІДАЄ НІХТО

Відповідальність має бути розмежована і зафіксована:
Договором, наказами, нарядом-допуском

Якщо ви зробите все правильно – розслідування не
буде такою проблемою.

В чому полягає проблема розслідувань нещасних випадків з підрядниками:

Найцікавіші аспекти (Парадокси та Нюанси) Тут криються деталі, про які зазвичай не замислюються до моменту аварії:

- Юридичний "пінг-понг" Найцікавіше — це Акт Н-1 (акт про нещасний випадок). Кожна сторона намагається довести, що травма сталася не через їхнє обладнання чи розпорядження. ·
- Замовник каже: "Ми дали їм територію, вони самі порушили технологію" . ·
- Підрядник каже: "Ваша розетка була несправна, а драбина — гнила" .

Контроль vs Втручання

Це тонка межа.

Якщо замовник занадто сильно контролює підрядника (диктує кожен крок), він фактично бере на себе повну відповідальність за безпеку.

Якщо ж зовсім не контролює — ризикує отримати хаос на об'єкті. Знайти цей баланс — справжнє мистецтво менеджменту.

"Приховані" працівники

Часто підрядники наймають субпідрядників або людей за договорами ЦПХ (цивільно-правового характеру).

Коли стається нещасний випадок, з'ясовується, що людина взагалі "проходила повз", а це миттєво перетворює справу на проблему через неоформлені трудові відносини

ТРАВМУВАВСЯ ПРАЦІВНИК ПІДРЯДНИКА...

Підрядник відчуває жах і співчуття, тому що його працівник травмований, йому боляче, можливо людина бореться за життя.

Замовник (генпідрядник) відчуває роздратування - тому що тепер в нього будуть зайві проблеми: розслідування, перевірки, показники посипляться (це одвічне намагання зробити травматизм нульовим) ...

В цей час починається тиск з боку замовника чи генпідрядника...

Думаєте я жартую? Нажаль ні!

Не дають викликати службу порятунку, залучити додаткові технічні ресурси, викликати швидку

Намагаються приховати випадок, не думаючи при цьому про наслідки для потерпілого.

Це той незручний момент, коли **життя підрядника на одній чаші вагів, а премія, цифри, наради, перевірки на іншій...**

Реальний випадок 1:

Працівник впав з висоти 7 м, вижив.

Замість надання допомоги зробили все щоб приховати... перевдягали, носили, брали заяви...

**людина стала інвалідом,
директор отримав вирок**

Реальний випадок 2:

Працівник впав з висоти 4 м,

лижить без свідомості,
ударом розбило череп,
юшить кров....

Швидку не пропускають на територію підприємства...
Замовник замість надання допомоги стоїть і думає як тепер
приховати

людина загинула....

важке тривале розслідування...кримінальне провадження

Реальний випадок 3:

Демонтаж споруди:

підрядника притисло стіною...

Для деблокування потрібно викликати МНС – таке точно не приховаєш... буде розголос..

Протягом декількох годин людину намагаються деблокувати вручну...

**Молодий хлопець задихнувся. Двоє сиріт...
кримінальне провадження**

ПРИЧИНА ЦЬОГО ПАНІЧНОГО СТРАХУ ПЕРЕД РОЗСЛІДУВАННЯМ:

Невміння розслідувати правильно – цьому можна навчитись. Не всі випадки мають закінчитись кримінальними вироками.

Острах бути винними і отримати кримінальне провадження – можна правильно побудувати систему взаємодії «замовник-підрядник» і цього не станеться.

МОЯ ОСОБИСТА ПОРАДА:

Будуйте всі процеси охорони праці так, щоб у випадку розслідування вам не було небезпечно.

Навчіться правильно розслідувати.